

BAJUK O RUPLU

Predsednik NSi Andrej Bajuk je na časnikiški konferenci v Ljubljani med drugim menil, da gre pri novem predsedniku Evropske komisije Joseju Manuelu Durau Barrosu za dobro izbiro, saj gre za izpostavljenega politično osebnost, ki prihaja iz manjše članice EZ. Bajuk je pozdravil tudi dejstvo, da se je med kandidati za predsednika Evropskega parlamenta pojavilo tudi ime predsednika državnega zbora Boruta Pahorja (ZLSD) kot kandidata poslanske skupine evropskih socialistov (PES). Po Bajukovih informacijah je sicer najresnejši kandidat PES za predsednika parlamenta španski socialist Josep Borell.

Bajuk je še izrazil upanje, da bodo rezultati junijskih evropskih volitev tako kot v Evropi upoštevani tudi v Sloveniji. Tako predsednik NSi pričakuje, da bo z opozicijo opravljeno posvetovanje glede slovenskega kandidata za evropskega komisarja.

V NSi še ocenjujejo, da je Slovenija prezgodaj vstopila v evropski mehanizem menjalnih tečajev ERM II. To je nevarna poteza, saj še ni zagotovljena zadostna stabilnost monetarnega sistema, je menil Bajuk. Glede na dejstvo, da je domače in mednarodno gospodarsko okolje nejasno, je potrebna večja previdnost, obrazložitve vlade v zvezi z vstopom v ERM II pa niso bile zadostne oziroma je šlo zgolj za "hvalospeve", je bil kritičen Bajuk.

Zahvala

Drage Slovenke in Slovenci v Argentini!

Iskrena hvala za vaš delež pri enkratni zmagi Nove Slovenije/Krščanske ljudske stranke na prvih volitvah v evropski parlament. Vaši glasovi pomenijo, da vam ni vseeno, kako bo s slovensko prihodnostjo v združeni Evropi.

Nova Slovenija je prvič v demokratični zgodovini samostojne Slovenije premagala LDS (skupaj z Desusom), postala pa je tudi vodilna stranka med slovenskimi strankami, ki pripadajo Evropski ljudski stranki. S temi volitvami so padli tudi stereotipi o Novi Sloveniji,

saj smo zmagali tudi v izrazito mestnih okrajih kot sta Ljubljana-Center in Ljubljana-Bežigrad. Skupaj z SDS imamo štiri od sedmih evropskih poslank in poslancev in lahko največ naredimo za Slovenijo v tej vse bolj pomembni skupni instituciji.

Zmaga Nove Slovenije je okrepila upanje, pričakovanje in politično voljo državljanov po spremembi. Skupaj z vami želimo ponoviti zmagoviti rezultat tudi jeseni na državnoborskih volitvah.

Naj živijo vse tri Slovenije!

Vaš

Lojze Pe terle

Slovenski škofje posvetili več novomašnikov

V ljubljanski nadškofiji ter v koprski in mariborski škofiji so na praznik svetih apostolov Petra in Pavla potekala mašniška in diakonska posvečenja. V Cerkvah na Slovenskem so letos v diakone posvetili petnajst kandidatov za duhovniški poklic, poleg tega pa so posvetili še petnajst novomašnikov.

Posvečenje v ljubljanski nadškofiji je potekalo v stolnici svetega Nikolaja, kjer je nadškofijski upravitelj pomožni škof Andrej Glavan posvetil pet novomašnikov iz ljubljanske nadškofije, poleg tega pa še kapucinskega brata in enega salezijanca, 27. junija pa je v župnijski cerkvi svetega Petra diakonsko posvečenje prejelo dvanajst bogoslovcev.

V koprski škofiji je mašniško posvečenje potekalo v baziliki Svetogorske Matere Božje, kjer je škof ordinarij Metod Pirih v novomašnike posvetil tri diakone iz koprške škofije, diakonska posvečenja pa je prejel en bogoslovec. V mariborski škofiji je mašniško posvečenje v stolnici svetega Janeza Krstnika vodil škof ordinarij Franc Kramberger, ki je posvetil štiri novomašnike iz mariborske škofije. V Ogleju pa je goriški nadškof Dino de Antoni posvetil slovenskega jezuitskega novomašnika iz goriške škofije.

Poleg tega bo škof Andrej Glavan 23. oktobra v župnijski cerkvi v Litiji v diakona posvetil salezijanskega bogoslovca, še enega pa bo v župnijski cerkvi v Šenčurju v soboto, 9. oktobra, posvetil beograjski nadškof Stanislav Hočevar.

KAJ SO LAJŠE?

Ko se v mesecu juniju spominjamo nasilno vrženih in pobitih domobrancev in drugih protikomunističnih borcev, se tudi po Sloveniji zvrstijo komemoracije, tako na samih moriških kot drugod. Znanе so nam predvsem slovesnosti v Kočevskem Rogu in v Teharjah.

Prijatelj Aleš mi je pred leti potarjal, da se (pre)malo zmenimo za komemoracije pobojev na Primorskem. In tako smo letos imeli priliko in se v nedeljo, 27. junija, podali v Lajše pri Cerknem.

V tem kraju se vsako leto primorska škofija spomni predvojnih, medvojnih in povojnih žrtev na Primorskem, umorjenih med časom komunistične revolucije. Letos je poteklo 60 let, kar so se partizani znesli nad 14 nedolžnimi (njihova krivda je bila v tem, da so odklanjali komunistično ideologijo, bili tesneje povezani s Cerkvijo ali pa bili uspešni v svojem poslu), da so prikriji svojo krivdo nad ubojem 47 tečajnikov partijske šole v Cerknem. Nemci so namreč 27. januarja 1944 napadli Cerkno in pobili tečajnike, ki jih partizanske čete iz še danes nerazkritih razlogov niso zaščitili. Zato so 3. februarja 1944 partizani pobili 14 pripadnikov "cerkljanske bele garde" - torej organizacije, ki si jo VOS (Varnostno obveščevalna služba) sama izmislila, ker pač mora najti primerne krivce za pokol partijske šole in odvrniti sum drugam. Med žrtvami sta oba cerkljanska kaplana Lado Piščanec in Ludvik Sluga, šest žensk in šest moških.

Teško je najti na zemljevidu kraj, težko je tudi priti do njega. Na senožeti s krasnim razgledom stoji majhna zgradba, včasih senik, danes svetišče, pri katerem je ob takih prilikah maša.

Na letošnjem "romanju na Lajše", kot je slovesnost imenoval mašnik v pridigi, so uro pred mašo najprej zmolili križev pot, ki ga je prav za te žrtve ob slovesnosti koprške škofije ob 50-letnici konca II. svetovne vojne pripravil danes že pokojni duhovnik Otmar Črnilogar.

Mašo je daroval koprski škof dr. Metod Pirih ob somaševanju 16 duhovnikov. Krasen sončen dan je privabil okoli tisoč ljudi (letos naj bi jih bilo več kot po navadi; tudi zaradi okrogle obletnice). Večina je mašo spremljala na travniku, nekateri pa so si poiskali senco na gozdnatem grebenu, za katerim je brezno, kamor so bili zmetali pobite. Med mašo so prepevali združeni pevski zbori šempetrske dekanije.

Po maši je spregovoril član Odbora za Lajše, lazarist Anton Pust o knjigi, ki jo je naslovil: "Lajše, kraj trpljenja in molitve". V tej novi knjigi je najprej kratek opis tragičnih dogodkov izpred 60 let in prizadevanje, da se po toliških letih molka uredi na Lajšah spominsko območje. Potem so zbrana poročila o spominskih slovesnostih od leta 1991, pridige škofov na teh sloves-

nostih ter nekaj drugih govorov. Sledi slikovno gradivo in že omenjeni Križev pot Otmarja Črnilogarja.

Nato je škof stopil do brezna v gozdu. Po njem je speljana pot najprej do simboličnega spomenika v obliki zlomljenega drevesnega debla. V okvirnem zidu okoli debla so spominske plošče z imeni žrtev. Zapisana so tudi imena duhovnikov, ki so bili ubiti na Primorskem.

Pri breznu samem je škof pomolil za blagor duš pobitih, pa tudi njihovih krvnikov. Med prepevanjem pesmi o ozeleneli lipi smo se vrnili na senožet. Dan se je začel nagibati k večeru, zato se je razvil pogovor med prisotnimi v prijetnejšem okolju. Tudi nekaj „Argentincev“ smo srečali.

GB

Prihodnji predsednik Evropske komisije

"Recite mi kar Barroso!" je na vprašanje, kako bi lahko skrajšali njegovo dolgo ime, dejal prihodnji predsednik Evropske komisije, portugalski premier Jose Manuel Durao Barroso.

"Recite mi kar Barroso, to je moje družinsko ime. Drugače pa slišim na ime Jose Manuel, na Durao kar pozabite.

Ne bom jezen, če mi rečete tudi Jose Barroso. Jose Barroso, me veseli, da sem vas spoznal," je dejal prihodnji predsednik komisije in na tak način pokazal precejšnjo mero humorja.

Potrdil je tudi podatke iz svojega življenjepisa - Barroso dejansko govori tekočo angleščino in francoščino, seveda portugalsko pa tudi španščino. In s prvim nastopom pred evropskim avditorijem v Bruslju je uspešno tudi dokazal, da brez karizme, lastnega mnenja in energije še zdaleč ni.

Podpis evropske ustavne pogodbe

Evropska ustavna pogodba bo podpisana 20. novembra v Rimu, je med obiskom v Parizu povedal italijanski premier Silvio Berlusconi.

Berlusconi je še povedal, da bo podpis pogodbe v palači, v kateri je bila leta 1957 podpisana Rimska pogodba, s katero je bila ustanovljena Evropska skupnost.

Voditelji članic EZ so dogovor o ustavni pogodbi sprejeli 18. junija, potem ko jim to v prvem poskusu v času italijanskega predsedovanja Zvezi decembra lani ni uspelo.

Na izrednem vrhu 29. junija so se voditelji poveza-

ve dogovorili, da bodo pogodbo podpisali v italijanski prestolnici. Po podpisu bodo morale članice pogodbo še ratificirati.

GLEJ...

PRVO POROČILO
RASTI IZ SLOVENIJE 3

„ŽENITEV“
V SLOMŠKOVEM DOMU 3

ŽENA IN NJEN SVET -
DRUŽINSKI UTRIP 4

DA RAZUMEMO EVROPO,
EVROPSKA KOMISIJA 6

Izbira kandidata za evropskega komisarja

V SDS upajo, da se bo predsednik vlade Anton Rop pri izbiri kandidata člana Evropske komisije iz Slovenije uskladi tudi z opcizijo, je na časnikiški konferenci v Ljubljani menil predsednik SDS Janez Janša. To naj bi bilo še toliko bolj pričakovano "potem, ko je prišlo do velike spremembe razmerij političnih sil v Sloveniji na volitvah v Evropski parlament".

Če namreč ne bo prišlo do tega, bo ta oseba ob zaključku mandata nelegitimna, je tudi povedal Janša, hkrati pa podal primer držav, ki so članice EZ že dolgo časa. "Pri njih obstaja nepisano pravilo; če ima država enega komisarja, to usklajuje znotraj parlamenta ter tudi z opozicijo, preden ga predlaga predsedniku Evropske komisije." Velja omeniti, da je tudi predsednik NSi Andrej Bajuk izrazil upanje, da bodo rezultati junijskih evropskih volitev tako kot v Evropi upoštevani tudi v Sloveniji oziroma pričakuje, da bo z opozicijo opravljeno posvetovanje glede slovenskega kandidata za evropskega komisarja.

Pahor za predsednika Evropskega parlamenta

Seznam kandidatov posameznih poslanskih skupin v Evropskem parlamentu za šefa parlamenta postaja iz dneva v dan daljši. Za presenečenje pa so poskrbeli socialisti (PES), druga najmočnejša sila v parlamentu, ki so med štirimi predsedniškimi kandidati izbrali tudi slovenskega poslanca iz vrst ZLSD Boruta Pahorja.

Poleg Pahorja naj bi bili na seznamu kandidatov še britanski laburist Terry Wynn, španski poslanec Josep Borell ter Avstrijec Hannes Swoboda. Sicer naj bi

poslanska skupina PES svoje kandidata za predsednika Evropskega parlamenta določila v začetku prihodnjega tedna.

Kar zadeva dogovore o razdelitvi predsedniškega mandata, sta PES in največja poslanska skupina, Evropska ljudska stranka (PES) sicer dosegli načelni dogovor, po katerem naj bi v prvi polovici mandata parlament vodil poslanec iz vrst PES, drugi dve leti pa predstavnik EPP - največ možnosti naj bi imel vodja politične skupine EPP, Nemeč Hans-Gert Poettering.

Društvo izbranih ogorčeno

Društvo izbranih prebivalcev Slovenije je v nedeljo v pismu, ki ga je naslovlilo na osrednje institucije Evropske unije in predstavništvo Evropske komisije v Sloveniji, izrazilo ogorčenje nad morebitno kandidaturo novoizvoljenega poslanca v Evropskem parlamentu Alojza Peterleta (NSi) za predsednika omenjene institucije.

V društvu so namreč "ogorčeni nad dvojno moralno slovenskega politika, ki se v Evropi prikazuje kot zagovornik demokratičnih vrednot EU in njene bodoče ustave, doma v Sloveniji pa je ne le eden od najbolj odgovornih za sramotni nezakoniti in tajni izbris 18.305 ljudi iz registra stalnega prebivalstva leta 1992, ampak ga za omenjeno visoko evropsko funkcijo še mnogo bolj diskvalificira njegov sedanj odnos do takratnega nezakonitega izbrisa v času, ko je bil on predsednik vlade". Društvo izraža v pismu tudi ogorčenje nad nedavno kandidaturo predsednika DZ Boruta Pahorja za mesto predsednika Evropskega parlamenta, saj je Pahor po njihovem mnenju v parlamentu "namesto k popolni uresničitvi odločbe ustavnega sodišča spodbujal k ne-načelnim kompromisom z

očitno protustavnimi zahtevami opozicije".

Kot je v pismo zapisalo društvo, je bil Peterle, čeprav je ustavno sodišče kar dvakrat ugotovilo, da je bil ta izbris popolnoma nezakonit in da je zato treba odpraviti njegove posledice za vse prizadete, vse zadnje leto in pol eden od voditeljev politične kampanje proti temu, da bi se v celoti uresničile omenjene odločitve ustavnega sodišča.

Kljub jasnim ugotovitvam ustavnega sodišča o nezakonitosti izbrisa je tako Peterle po navedbah društva izbranih javno izjavljal, da je njegova vlada pri tem delovala zakonito, predvsem pa je skupaj z drugimi, zlasti opozicijskimi, delno pa celo vladnimi politikami, nasprotoval vračanju nezakonito odzvetega statusa vsem prizadetim.

Društvo izbranih je pismo naslovlilo na poslanske skupine v Evropskem parlamentu, na Evropsko komisijo in Svet EU, predstavništvo Evropske komisije v Sloveniji, v vednost pa ga je poslalo tudi poslanskim skupinam v DZ, vladi, komisarju za človekove pravice Sveta Evrope Alvaru Gil-Roblesu in Evropski komisiji proti rasizmu in nestrpnosti (ECRI) Sveta Evrope.

Poročilo urada za Slovence po svetu

Komisija DZ o odnosih s Slovenci v zamejstvu in po svetu je obravnavala poročilo Urada za Slovence v zamejstvu in po svetu o razdelitvi sredstev za lansko in letošnje leto.

Na seji komisije so govorili tudi o razpisu za novo revijo za Slovence v zamejstvu in po svetu. Komisija je o tej problematiki razpravljala že februarja letos, ko je sprejela sklep, naj omenjeni urad predlog uredniškega koncepta nagradi s poslovnim načrtom in ga predstavi na naslednji seji komisije. To se ni zgodilo, je pa urad v tem času izvedel razpis in izbor izvajalcev revije. Kasneje se je ugotovilo, da izbor ni bil v skladu z razpisnimi pogoji, je pojasnil Pukšič in dodal, da je komisija tudi zahtevala vpogled v zapisnik strokovne komisije, česar pa tudi na današnji seji ni dobila. Za revijo je bilo po besedah Pukšiča namenjenih okoli 25 milijonov tolarjev, zanimanja za to revijo pa po navedbah Pukšič med Slovenci v zamejstvu in po svetu ni veliko.

Komisija v zvezi s tem predlaga vladi, naj o izboru nove revije ponovno odloči v skladu z razpisnimi pogoji in ustrezno ukrepa zoper kršitelje razpisnih pogojev, saj ti niso bili upoštevani v celoti.

Ob tem komisija poziva vlado, da glede na to, da je komisija več kot dva meseca čakala na zapisnik strokovne komisije, ki je sodelovala pri izbiri nosilcev za revijo, in ga s strani urada ni dobila, zapisnik strokovne komisije pošlje komisiji DZ.

Komisija je na seji tudi sprejela poročilo o svojem delu od ustanovitve leta 2001 do danes. Kot uspeh dela komisije v zadnjih dobrih treh letih je predsednik komisije izpostavil tisto, kar so članom komisije med obiski - komisija je imela v tujini več kot 20 obiskov -, povedali Slovenci v zamejstvu in po svetu; da je komisija vedno vzpostavila stike in "pokazala dovolj tankočutnosti do Slovencev, ne glede na to zakaj, s kakšnimi razlogi in kdaj so odšli iz matične domovine". Komisija se je tudi zelo zavzela zato, da Slovenke in Slovenci v državah, kjer je gospodarska ali politična kriza, po besedah predsednika komisije "ne bi trpeli zaradi tega". Komisija se je tudi na več ravneh pogovarjala o konkretnih zadevah, ki tarejo Slovence, ki živijo v zamejstvu in po svetu. Ni pa komisiji uspelo doseči povečanja sredstev iz proračuna v zvezi s Slovenci v zamejstvu in po svetu, saj je za letošnje leto na razpolago samo nekaj čez 80 milijonov, kar je po oceni Pukšiča premalo.

Komisija bo delo po Pukšičevih besedah zaključila 8. julija, ko bo v parlamentu vseslovensko srečanje.

IZ ŽIVLJENJA V ARGENTINI

TONE MIZERIT

Uboga Argentina! Dolga, dolga desetletja išče pot, ki bi jo postavila na mesto, katerega po naravnih darovih zasluži, a še taki hudi pretresi ne spamejujejo političnega vodstva, da bi pustil ob strani svoje prepire in stvarno delal - za narodov blagor.

Trideset let. Da, tri desetletja je že preteklo, kar je umrl general Juan Domingo Peron. S svojim pojavom je od srede prejšnjega stoletja globoko zaznamoval argentinsko politično življenje, tako da si brez peronizma skoraj ne moremo misliti sodobne Argentine. Zgodovina bo morala še dolgo debatirati in preučevati tisti del argentinskega življenja, preden bo mogla izreči dokončno sodbo o njegovem delu. Doslej pa so zgodovinarji in sploh argentinski prebivalci razdeljeni med tiste, ki ga krivijo vseh težav današnjega stanja, in one, ki mu pripisujejo vse dobre lastnosti in socialne napredke, ki jih je bila država deležna pod njim in še dolgo po njem.

Težka senca. Ni tukaj mesto (in ni prostora), da bi se dalj časa zamudili ob pojavu peronizma. Vendar moramo zabeležiti mnenje nekaterih resnih strokovnjakov, ki menijo, da je le peronizem dandanes zmogel vladati v Argentini. Tako globoko je zasidrana peronistična miselnost v ljudeh, tako močna struktura stranke in tako usoden ustavni ustroj v Argentini, da zaenkrat res ni videti izhoda iz te ustavne krize. Dejstvo je, da od leta 1930, ko je Hipolito Yrigoyen strmoglavil zaradi prvega modernega vojaškega udara (general Uriburu), nobena neperonistična vlada ni dokončala svojega mandata. Kar naštejmo: Frondizi, Illia, Alfonsín, De la Rúa ... Prej ali slej so jih vrgli ali pa so v nemoči zapuščali vlado, ker je oblast vedno obdržal v rokah peronizem, čigar senca pogreza v temo šibko argentinsko demokracijo in tare republikanske ustanove.

Stranka, ki je ni. To je verjetno glavna tragika peronizma. Niti "general", niti njegovi nasledniki niso mogli dograditi peronizma kot stranke. Vedno je bil in je ostal "gibanje", kjer je prostora za vse mogoče politične, ideološke, gospodarske in socialne ideje, programe, osebe in skupine. To dejstvo, povezano z rastočo korupcijo in osebnimi političnimi težnjami in interesi, je povzročilo neko praznino, ko tudi v peronizmu ni stvarne oblasti in kjer teče nenehen boj za to, kdo ima večjo moč, večjo oblast in kdo bo v končni fazi določil smer in strategijo življenja države.

Stari pojavi - nove oblike. Tako po treh desetletjih Peronove smrti dejansko tudi peronizem vlada, a nima oblasti, ker ne vemo,

o katerem peronizmu govorimo. Prav te dni se je ponovno pokazalo, da je to "kraljestvo" v sebi razdvojeno. Po eni strani je peronistična struktura, ki jo skuša obdržati v rokah bivši predsednik Duhalde, po drugi strani je Kirchner, s svojim zagonom in umetniški ognji, ki vodi vlado, a ne more prav izvajati oblasti. Zadnjič smo opisali zadnje zaplete okoli piketerov. Vodja D'Elia, ki je vodil napad in zasedbo policijske postaje v Boci, je bil z vsemi častmi sprejet v vladni palači, medtem ko je senat soglasno potrdil izjavo v podporo Duhaldeju ob njegovem spopadu z D'Elijem. Isti senat sedaj zaustavlja izglasovanje zakona o "davčni odgovornosti", ki ga vlada nujno potrebuje, pod pritiskom Mednarodnega denarnega sklada (FMI).

Igra daj-dam se nadaljuje. Prav ta zadeva senata in potrjevanja zakonov je eden težkih problemov, ki jih vlada ne zna rešiti. Polemika teče med predsednikom in guvernerji. Prvi je poslal osnutek v parlament, nato pa odpotoval za deset dni na Kitajsko. Kar s potovanja se je brez-pogojno uprl vsaki spremembi v originalnem besedilu zakona. Guvernerji (in njihovi "zastopniki" senatorji) pa menijo, da zakon veže province v hudo proračunsko varčevanje, ne veže pa v enaki meri državne vlade. Takoj po svojem povratku je Kirchner osebno vzel stvar v roke in morda bo dosegel, da se zakon izglasuje. A kakšna bo cena? Tudi ni pametno, da mora predsednik osebno in stalno pod pritiskom izsiljevati stvari, ki bi morale biti predmet dogovora.

Na vzhodu svetlo ali temno? Deset dni je trajalo predsednikovo potovanje na Kitajsko. Že na poti se Kirchner kar ni mogel prehvaliti, kakšen uspeh da je žel. A stvarnost ni tako blesteča. Proizvajalci in izvozniki se bojijo, ker Kitajska stavi vedno nove zahteve ob uvozu soje, tako glede nadzorstva kot glede cen. Obenem pa obstaja resna nevarnost, da zaradi sedanje valutne stabilnosti doživimo novo poplavo kitajskih produktov, ki so že preje uničili marsikatero argentinsko industrijo.

Sredinci vse dežele ... Ena izmed dobrih novic na političnem področju je bila ta teden občutek, da se na sredini proti desnici nekaj premika. Nič še ni formalno sklenjenega. A v praksi moremo zaznati zblizanje različnih pozicij, ki bi lahko volivcu nudile stvarno in resno alternativo srednje desničarskega predznaka. V to sta vpletena zlasti Macri in Lopez Murphy. Opažamo tudi dobro razpoloženje nekaterih provincijskih strank za skupen nastop. Nekaj se premika in upamo, da v pravi smeri.

Veleposlaništvo je praznovalo dan slovenske državnosti 24. junija. Vabljeni so bili diplomati in predstavniki Slovencev. Od leve: veleposlanik mag. Bojan Grobovšek, soproga Vesna Smole, Jana Strgar in Anita Pipan

SLOVENCİ V ARGENTINI

„Ženitev“ v
Slomškovem domu

Že dalj časa smo pogrešali kake teaterske stvaritve v Slomškovem domu. Pred leti so razvijali zelo živahno delovanje Ema, Blejčeva in drugi. Sedaj pa je nastopila nova skupina, vsi so mlajši, in ustanovila gledališko skupino Slomškovega doma, kar kaže, da so odločeni s to skupino nadaljevati.

Kot prvo predstavo so izbrali veseloigro Ženitev, ki jo je napisal leta 1848 Nikolaj Vasiljevič Gogolj. To je ruski pisatelj iz prve polovice 19. stoletja, ukrajinskega rodu. Pri nas je najbolj poznan po igri Revizor, ki smo jo že igrali, spomnimo se na predstavo adrogujskih zavodarjev pred desetletji. Igra je prevedel Lojze Stražar. Kot v večini svojih del biča v njej Gogolj razmere v ruski inteligenci in družbi višjih uradnikov.

V tej veseloigri prikazuje ženitev v „višjih“ krogih, ko si nevesta zaželi ženina in kako ženitbena „vkupspravljalca“ išče — in tudi dobi več primernih ženinov. Seveda imajo ti vsak svoj posebni namen. Eden si želi bogate hiše in denarja, drugi si želi žene z znanjem francoščine, mornariški oficir lepega dekleta, glavni junak Podkoljosin pa misli, da spada zakonski stan k njegovemu napredovanju v službi. Tako se okoli te ženitbe razpredajo nasprotja in odvijajo vozli, dokler se klopčič ne razdre in se igra nepričakovano konča z drugo ženitvijo.

Igra odlično kaže mišljenje višje ruske družbe o zakonu, ki pa je občečloveško.

V tej igri se je predstavila nova režiserka mlada Aleksandra Omahna, ki je bila kos pripravi. Najprej naj omenim, da je igra potekala zelo pripravljena, hitro in brez postajanja, kakor se veseloigri spodobi. Vpleteni so razni smešni položaji, ki gledalce povesele.

Glavni junak Podkoljosin, po eni strani ženin, po drugi pa neodločen bojazljivec, je bil dr. štefan Godec. Neprijetno igranje in odlična mimika sta ga izdajala za najbolj izkušenega igralca. Druge žene so predstavljali Jajčnica — Aleksander Kastelic, razborit iskalec dobre dote, Ževakin — Claudio Selan, bojazljivi mornariški oficir (ki je morda bil preveč karikiran), in Anučkin — Sandi Žužek — ko si želi francosko govoreče žene, kot je v bilo v navadi v Rusiji med visoko družbo. Vsi trije različni značaji, ki ustvarjajo smešen videz.

Vse te podžiga Fjokla Ivanovna, ženitvovanska mešetarka, ki jo je dobro igrala Monika štefe, ter Kočkarjov — Marcelo Brula, ki spretno podžiga in razdira vse ženitbe in se končno sam ujame v svoje mreže.

Seveda ne gre brez neveste, ki jo je igrala Marta Selan Brula — Agatja Tihonovna, ki je bila dobro prikazana v svoji želji skočiti v zakonski stan. Njeno teto Arino Pantelejevono je dostojno prikazala Lučka Kinkel.

Naj omenimo še dve odlični figuri sluge Stjepana — Andreja Koželjnika in Starikova, Edija Cestnika, kot ruski postavi iz nižjih razredov.

Igra je privabila veliko smeha med gledalci, ki so igralce nagradili z aplavzom. Dodal bi samo to, da se v rusčini izgovarja končni -v v imenih kot -l, ne pa slovensko kot -u.

Pri igri pa so še važni tehnični sodelavci, ki jih ne vidimo, a so potrebni pri igri. To so bili šepetalki Irena Žužek in Mojca Vombergar, tonski tehnik Matjaž Ribnikar, osvetljevalec Dani Cestnik, maskerki Veronika in Danica Malovrh, frizerka Gabrijela Malovrh, glasbo je izbral Marcelo Brula.

Sceno je bogato zamislila Sandra Quadri Brula, odrski tehniki pa so bili Narte Kinkel, Aleksander Kastelic, Claudio Selan, Miha Podržaj, Karel Pregelj, Matjaž Ribnikar, Dani Cestnik in Tomaž Kinkel. Gledališki list je izdelala Irena Žužek.

Pri pripravi pa so sodelovali še Marjeta Javoršek Capuder, Roman Capuder, Tatjana Javoršek, Olga Omahna, Jure Vombergar, Lucijana Hribar Podržaj, Tone Rode in Karla Malo-vrh Jakoš.

Pripomnjam, da je igro sofinanciralo ministrstvo za kulturo RS. Istočasno sta svoja dela razstavljali Irena Žužek in Andrea Quadri.

Pot nove igralske skupine se je pričela dobro. Le še tako naprej s trdim delom in pridnim učenjem!

TD

Zgoraj: Marta Brula in dr. Štefan Godec
Levo: Ženini pri Agatji Tihonovi

Rast XXXIII v Sloveniji

Prisrčno vas pozdravljamo iz prečudovite domovine naših prednikov!

Uresničile so se naše težke želje. Po lepi in kar hitri vožnji smo srečno prispeli na Tržaško letališče v sredo 30. junija ob 16:30. uri. Na žalost ni z nami dospela iz Milana vsa prtljaga, kmalu smo tudi to uredili in tako rešili veliko skrb. Na letališču nas je že čakal predsednik Izseljenskega društva Slovenija v Svetu Boštjan Kocmur ter nekateri sorodniki in znanci. Iz Trsta smo se peljali z avtobusom do škofovih Zavodov, kjer smo imeli zelo prijazen in množičen sprejem. Marjana Jakoš je pozdravila v imenu skupine, nato smo še zapeli mladinsko himno. Porazdelili smo se in odšli vsak k svojemu sorodniku. Vesela in istočasno ganljiva so bila ta prva srečanja. Dva dneva je bil vsak pri svojih, ki so se potrudili, da bi nam pokazali zanimive in prelepe točke prelepe Slovenije.

V petek, 2. julija smo se zbrali za generalko, začeli smo tako s skupnim bivanjem v škofovih zavodih Sv. Stanislava, kjer smo prespali eno noč, potem smo se pa preselili v Dijaški dom Poljane. Ta večer smo se srečali prvič s skupino kanadskih učencev, katerih je letos 19 in s katerimi bomo opravili 23. Poletno šolo slovenskega jezika.

Še isti večer je naša voditeljica Mirjam Oblak bila vabljenja na slovensko televizijo, da je spregovorila o naši skupini in o razmerah slovenske skupnosti v Argentini.

V soboto 3. julija se je vršil v škofovih zavodih 11. Tabor Slovencev po svetu, katerega je organiziral Izsel-

jensko društvo Slovenija v Svetu. Ob 9. uri je bila koncelebrirana sveta maša, pri kateri je pela RAST ter znani pevec Marko Fink. Po sv. mači so sledila predavanja za odraslo publiko, za nas mlade in za otroke so bile organizirane delavnice s vzporednim programom.

Med dopoldanskim sporedom je pozdravil v imenu slovenske skupnosti v Argentini predsednik Zedinjene Slovenije in tudi naš voditelj Lojze Rezelj. Po skupnem organiziranem kosilu je sledil popoldanski program, pri katerem sta nastopali skupini Kanadčanov in Argentinec. RAST XXXIII je prvič predstavila v Sloveniji celotni program, s katerim smo že nastopali v Buenos Airesu na poslovnem večeru. Navdušeni smo bili ob velikem uspehu in burni pohvali, zavedali smo se našega velikega poslanstva do Slovenije in Slovencev po svetu.

V nedeljo 4. julija smo že zgodaj vstali ter se odpravili na Jesenice, kamor je nas povabil kaplan, nekdanji začasni veroučni profesor na Srednješolskem tečaju Rav. Marka Bajuka Igor Jereb ter župnik Jože Milčinovič. Ob desetih smo prisostvovali sv. maši, kjer je RAST tudi pela. Zatem smo nastopali s Kanadčani pred cerkvijo pred številno množico. Navdušeno so spremljali nastop z močnim ploskanjem, marsikateremu je prišla tudi solza v oči. Vsi udeleženci so se iskreno zahvalili za obisk in nastop.

Župnik nas je povabil v župnišče na okusno in obilno kosilo. Vsi hvaležni smo se poslovili in nadaljevali dan z obiskom Gorenjske. Obiskali smo Vrbo, Prešernovo rojstno hišo,

Nad. na 6. str.

PO POTI INKOV
NA MACHUPICCHU

FRANCI MARKEŽ (6)

Opozorili so nas, da bomo tudi naslednji dan zelo zgodaj vstali, čeprav pot ni dolga, a moramo priti še pred sončnim vzhodom do prelaza Intipuncu, od koder je

lep razgled na malo nižje ležeči Machupicchu. Od tam bomo lahko gledali, kako sonce počasi osvetljuje veličastne razvaline tega edinstvenega in skrivnosti polnega inkovskega mesta.

Pa zgleda, da se vsem turistom ni mudilo spat. Omizje mladih Čilencev na terasi, ravno nad nama, je bilo jako dobre volje, ki so jo pridno zalivali s pijačo, se krohotali, vpili in kriče pogovarjali. Nemo goče je bilo zaspati. Že zelo pozno v noč se pa le nisem mogel več premagati. Zlezal sem iz šotora in jih kar najbolj vljudno prosil, naj utihnejo. Bil sem pripravljen na katerokoli psovko, vsaj na norčevanje, najmanj pa na to, da se bodo opravičili in res utihnili.

Zgodaj zjutraj, še v temi in po obveznem koka čaju, smo se odpravili na pot. Malo navzdol, malo navkreber. Ta pot je še posebno dobro ohranjena, saj pelje do „vrat sonca“, Intipuncu. Bližina cilja in družba žene je še povečala moje dobro razpoloženje. Šli smo mimo razvalin Killapata in Chaskapa in se po okrog dveh urah hoda ustavili na prelazu nad Machupicchom.

Kaj pa je prav za prav ta kraj in zakaj je

tako znan? Machupicchu je edino do sedaj odkrito inkovsko mesto, do katerega španski osvajalci niso prišli. Sezidano je med dvema vrhovoma, eden od katerih nosi isto ime kot mesto (kar pomeni, če se prav spomnim, „velika gora“ - ki pa ni tisti vrh, ki se vidi na vseh slikah), katerih pobočja silno strmo padajo v doline. Po eni teh dolin teče reka Urubamba. Čeprav je strmina, so pod mestom, ob njem in nad njim terase za poljsko obdelavo.

V strmem mestu je čez 150 stavb in do vseh pride voda, napeljana po ozkih kanalčkih. (Kateri arhitekt je vse to načrtoval?). Stene zgradb so zgrajene, bolj rečeno sestavljene iz skal, ki so tako klesane, da se med seboj točno ujemajo. Znamenita je velika skala, ki je klesana na 16 ali 24 mestih - se ne spominjam dobro - da se ujema s sosednjimi. V mestu so hiše, tempelji, kraljevi mavzoleji, skala, ki izžareva energijo - vsaj tako pravijo in imam osebno doživetje, ki to nekako potrjuje -, velika klesana skala, ki ponazarja obris sosednjih gora, vrtovi in na majhni ravnici, trg (plaza).

Pogled na te zgradbe, tako perfektno porazdeljene po strmih pobočju na tako nedostopnem kraju, te res prevzame.

Zgleda, da so prebivalci mesto zapustili, še predno je bilo dokončano. Vsaj to dajo misliti delno klesane skale v bližnjem kamnolomu.

Mesto je ostalo skrito za belce do leta 1911-12, ko ga je po pripovedovanju do-

mačina odkril Amerikanec Hiram A. Bingham. Bilo je seveda v ruševinah in vse zaraščeno. A od odhoda zadnjih prebivalcev, ok. 370 let nazaj, se ga človek ni dotaknil. Šele po dveh letih in ko je verjetno odpeljal vse zaklade, arheološke in tudi druge, je Bingham oznanil svoje odkritje ostalemu svetu. Je pa dal mesto očistiti in ga delno obnoviti.

Čemu je Inkom služilo to tako težko dostopno mesto?

Najbolj splošno mnenje je, da je bilo to zadnje zatočišče inkovskega plemstva pred španskim osvajalcem. Bolj natančni študij najdenih predmetov in ostankov pa kaže na to, da naj bi sem hodili na oddih kralj Inka in njegovo spremstvo. Izkopani okostnjaki so bili po večini ostanki mladih žensk. Morda je bil to kraj, kjer so živele dekleta-vestalke, posvečene bogu Soncu. In kralj Inka je bil potomec Sonca... Naj bi ta kraj služil temu ali onemu, to ne spremeni dejstva, da je pogled nanj nekaj veličastnega, ki te prevzame in se ti vtisne v spomin in dušo.

Ko smo prispeli na Intipuncu, je bilo mesto pod nami še v megli, ki se je počasi razgrinjala in vzhajajoče sonce jo je do konca pregnalo. V tišini smo uživali nad enkratnim prizorom. Ko se je sončna luč že razlivala v dolino, smo se počasi spuščali proti cilju skoro štiridnevne hoje.

Konec prihodnjč

Machupicchu

